Published December 16, 2024

Klapalekiana, **60**: 93–95, 2024
ISSN 1210-6100

František Paikert – 85 let

Když jsem v roce 2020 publikoval v Klapalekianě článek k 50 letům ostravského Entomologického klubu, nemohl jsem mezi jeho význačnými osobnostmi opomenout čestného předsedu klubu, pana Františka Paikerta. Tento nestor moravskoslezské entomologie se v letošním roce dožívá významného životního jubilea, 85 let.

František se narodil a vyrůstal v osadě Hadrunek, dnes součásti Opavy-Komárova. Tam se pod vlivem otce formoval jeho zájem o přírodu, který vyústil od počátku 60. let v aktivní entomologickou činnost. Pro jeho entomologické směřování měl rozhodující vliv kontakt a následná spolupráce s RNDr. Zdeňkem Tesařem, dlouholetým kustodem entomologických sbírek Slezského muzea v Opavě, pod jehož vlivem začal sbírat a studovat zejména zástupce brouků čeledi Scarabaeidae. Byl rovněž účastníkem dnes už legendárních Entomologických sympozií pro faunistiku střední Evropy, které dr. Tesař uspořádal v Opavě v letech 1964 a 1966.

S ostravským Entomologickým klubem je František spjat od jeho založení, jak dosvědčuje podpis na prezenční listině ze zakládací schůzky v říjnu 1969, které se zúčastnil se svým bratrem Jiřím. Pravidelných schůzek se jako čestný předseda klubu zúčastňuje až do současnosti.

Povoláním chemik, František strávil celou svou pracovní karieru ve farmaceutickém podniku Galena v Opavě-Komárově.

Františkovým charakteristickým rysem je vstřícnost a přátelská povaha spojená se snahou pomoci a poradit. Pro radu jsme si k němu chodili od doby našich entomologických začátků, a i v současnosti je diskuse s ním vždy podnětná a inspirující. Obdivuhodná je i nezlomnost, se kterou překonal zdravotní potíže i následky nečekané a nezvané návštěvy řeky Opavy v suterénní pracovně jeho opavského domku při povodních v roce 1997, při které přišel téměř o celou sbírku a významnou část knihovny.

Jako entomolog si zamiloval především Slovenský ráj a východní Slovensko a také oblast jižní Moravy, zejména Břeclavsko, brouky sbíral i během zahraničních dovolených v Bulharsku.

Celoživotní oporou mu je manželka Miroslava, s pochopením tolerující jeho koníčka, která jej často doprovázela i na jeho entomologických cestách. Společně také vychovali dvě dcery. Další velkou láskou mimo rodinu a přírodu je pro Františka hudba, z lehčího žánru především country, nejvíce však hudba vážná, zejména opera.

I když sám neměl větší publikační ambice (publikoval několik článků v ostravském Entomologickém zpravodaji), údaje ze své sbírky vždy rád poskytl pro studium i publikaci kolegům entomologům, kterým byl v jejich činnosti vždy nápomocen.

Přeji tedy jménem svým i celého entomologického klubu a dalších přátel setrvalý entuziasmus a mnoho sil, abychom se i nadále mohli setkávat, diskutovat, nebo se prostě jen těšit našimi společnými zájmy.

Jiří STANOVSKÝ, Ostrava-Výškovice

Vzpomínka: Jak jsem se seznámil s Františkem

S Františkem Paikertem, známým moravskoslezským entomologem, se přátelím již velmi dlouho.

Spolu s ním i s ostatními našimi kamarády entomology, jsme za ta léta uskutečnili mnoho exkurzí, zejména na jižní Moravu do oblasti Břeclavska. František byl vynikající kuchař, takže patřičně unavení po celodenních sběrech jsme rádi zasedli k večeři, kterou pro nás vždy připravil.

Občas ale vzpomínám na naše první seznámení, které proběhlo na Entomologických dnech v Tarnově na východním Slovensku, které pořádala tehdy ještě Československá společnost entomologická v roce 1986. O entomologii a sběru brouků jsem tenkrát mnoho nevěděl, byl jsem čerstvým členem společnosti, takže jsem spíše sledoval ostatní kolegy při jejich činnosti. Po zajímavých lokalitách ke sbírání hmyzu nás vozil autobus a jednou z takových zastávek byla pastvina, řídce porostlá různými keři. Vydal jsem se na průzkum a zaznamenal jsem, že nedaleko vedle mě, rozvážně kráčí mohutný muž se zrakem upřeným k zemi. Byl patřičně entomologicky vyzbrojen, v ruce třímal smýkací síťku, kolem krku stočený exhaustor a za opaskem měl zastrčený docela velký plochý nůž. Najednou se zastavil a zvolal: „No to je ono“. Přikročil jsem blíže, abych viděl, co ho tak zaujalo. Na trávě se skvěl docela velký, okrouhlý produkt kravského metabolismu. Muž poklekl, zpoza opasku vytáhl onen velký nůž a se slovy: „Tak se podíváme, co v tobě pěkného je“, ho začal pomalu odborně rozebírat. Zdvořile jsem se zeptal, zdali mohu být při této akci přítomen. Dostal jsem kladnou odpověď, a tak mně František tehdy zasvětil do tajů sběru koprofágních brouků.

Během dalších dní jsme spřátelili a po návratu domů mi ihned zařídil přihlášku do ostravského Entomologického klubu, kde působil jako jeho předseda a kde se vídáme dodnes.

Milý Františku, přeji Ti k letošnímu životnímu jubileu, pětaosmdesátinám, hodně zdraví, pohody a životního elánu do dalších let.

Jiří KOHN, Šternberk

PŘEHLED ČLÁNKŮ PUBLIKOVANÝ V ENTOMOLOGICKÉM ZPRAVODAJI

PAIKERT F. 1971: Výskyt některých brouků Slovenského ráje. *Entomologický zpravodaj* **4**: 3–19 (in Czech).
PAIKERT F. 1978: Náhrada pilin. *Entomologický zpravodaj* **3**: 58–59 (in Czech).
PAIKERT F. 1978: Náhrada ethylacetátu. *Entomologický zpravodaj* **3**: 57–58 (in Czech).
PAIKERT F. 1978: Využití xerografie ke studiu vývoje hmyzu. *Entomologický zpravodaj* **5**: 117 (in Czech).
PAIKERT F. 1978: Nově objevený smyslový orgán u nosatců. *Entomologický zpravodaj* **5**: 117 (in Czech).
PAIKERT F. 1978: Co všechno může být problémem. *Entomologický zpravodaj* **5**: 117–118 (in Czech).
PAIKERT F. 1978: Antiferomony. *Entomologický zpravodaj* **5**: 119–120 (in Czech).

Obr. 1. František při nočním lovu, Čejč, květen 2004, fotografie M. Zúber.

Obr. 2. V terénu s přítelem Ing. Jiřím Kohnem, Poštorná, červen 2013, fotografie J. Nežerka.

Přírodovědecká fakulta
Univerzita Karlova